

รายงานบทวิเคราะห์ ข้อตกลงทางเศรษฐกิจ การค้า หรือข้อผูกพันระหว่างประเทศ

เรื่อง การเจรจาความตกลงหุ้นส่วนทางเศรษฐกิจที่ครอบคลุม
ระหว่างไทย - สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์: ผลกระทบต่อเศรษฐกิจและแรงงานไทย

ไตรมาส 2/2569
(เมษายน - มิถุนายน 2569)

แบบติดตาม
การใช้ประโยชน์

บทวิเคราะห์
ฉบับสมบูรณ์

กองเศรษฐกิจการแรงงาน
สำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน

สารบัญ

	หน้า
บทสรุปผู้บริหาร	1
บทนำ	2
1. ความเป็นมาและสถานะการเจรจา CEPA ไทย - สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์	3
2. บริบทการค้าระหว่างไทย - สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์	4
3. ผลกระทบต่อเศรษฐกิจและแรงงานไทยจากการจัดทำ CEPA ไทย - สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์	7
3.1 โอกาสด้านการจ้างงานและการพัฒนาทักษะแรงงานไทย	7
3.2 ความท้าทายและความเสี่ยงต่อแรงงานไทย	8
4. ข้อเสนอเชิงนโยบาย	10

บทสรุปผู้บริหาร

การเจรจาความตกลงหุ้นส่วนทางเศรษฐกิจที่ครอบคลุม ระหว่างไทย - สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์: ผลกระทบต่อเศรษฐกิจและแรงงานไทย

CEPA ไทย - UAE

เป็น FTA ฉบับแรกของไทยกับภูมิภาคตะวันออกกลาง และกลุ่ม GCC ซึ่งมุ่งเน้นการลดอุปสรรคทางการค้า และส่งเสริมการลงทุน โดยครอบคลุมทั้งด้านการค้าสินค้า การค้าบริการ การลงทุน และความร่วมมือทางเศรษฐกิจสาขาต่าง ๆ

สถานะการเจรจา CEPA ไทย - UAE

ปี 2566
เริ่มต้นเจรจาอย่างเป็นทางการ

การประชุมล่าสุดครั้งที่ 4
เมื่อวันที่ 26 - 28 ก.ย. 66

สรุปผลการเจรจา CEPA
ได้เกือบหมดแล้ว เหลือบางประเด็น
ซึ่งอยู่ระหว่างหารือ

บริบทการค้า ไทย - UAE

ปี 2568

UAE เป็นคู่ค้าสำคัญอันดับที่ 8
ของไทยในตลาดโลก

(รองจากจีน สหรัฐอเมริกา ญี่ปุ่น
ไต้หวัน มาเลเซีย เวียดนาม และอินเดีย)

มูลค่าการค้ารวม

21,596.74

ล้านดอลลาร์สหรัฐ

ไทยส่งออก

ไป UAE

4,499.45

ล้านดอลลาร์สหรัฐ

ไทยนำเข้า

จาก UAE

17,097.29

ล้านดอลลาร์สหรัฐ

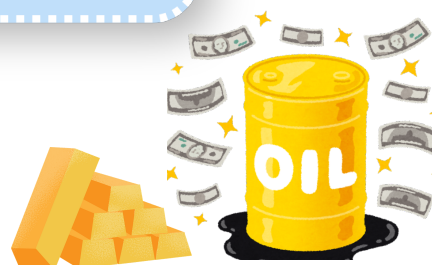
สินค้าส่งออกสำคัญของไทย

- อัญมณีและเครื่องประดับ
 - ยานพาหนะและส่วนประกอบ
 - เครื่องใช้ไฟฟ้า
- ฯลฯ

สินค้านำเข้าสำคัญจาก UAE

- เงินแท่งและทองคำ
 - น้ำมันดิบ
 - น้ำมันสำเร็จรูป
- ฯลฯ

โอกาสต่อแรงงานไทย

1) ด้านการจ้างงานในประเทศ

- การส่งออกและการลงทุนขยายตัว อาจเพิ่มความต้องการแรงงาน ในภาคเกษตร อาหารฮาลาล และโลจิสติกส์
- ความต้องการแรงงานทักษะสูงด้านการควบคุมคุณภาพ การตรวจสอบมาตรฐาน ฯลฯ อาจมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น

2) ด้านการเคลื่อนย้ายไปทำงานใน UAE

- เพิ่มโอกาสแรงงานทักษะและผู้เชี่ยวชาญไทยเข้าสู่ตลาด UAE เช่น โลจิสติกส์ ดิจิทัล การท่องเที่ยว และสุขภาพ

3) ด้านทักษะและการยกระดับฝีมือแรงงาน

- โอกาสในการส่งเสริม Up-skill/Re-skill และพัฒนาทักษะภาษา เพื่อรองรับความต้องการของตลาด UAE

ผลกระทบต่อเศรษฐกิจและแรงงานไทย

1) ด้านการจ้างงานในประเทศ

- การจ้างงานอาจกระจุกตัวในบางอุตสาหกรรมและบางพื้นที่
- ความเหลื่อมล้ำด้านรายได้อาจเพิ่มขึ้น

2) ด้านการเคลื่อนย้ายไปทำงานใน UAE

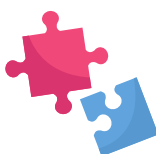
- แรงงานไทยเผชิญการแข่งขันจากแรงงานต่างชาติที่มีทักษะภาษา และยอมรับระดับค่าจ้างที่ต่ำกว่าได้ในบางอาชีพ
- ความไม่แน่นอนด้านภูมิรัฐศาสตร์อาจกระทบการลงทุนและการจ้างงานแรงงานไทยใน UAE

3) ด้านทักษะและการยกระดับฝีมือแรงงาน

- ช่องว่างทักษะ (Skills Gap) อาจจำกัดโอกาสเข้าถึงงานคุณภาพและรายได้สูงของแรงงานไทย

ความท้าทายและความเสี่ยง

1

ส่งเสริม Up-skill / Re-skill
และการเรียนรู้ตลอดชีวิต
(Lifelong Learning)
เพื่อยกระดับขีดความสามารถ
ในการแข่งขันของแรงงานไทย

2

ส่งเสริมความร่วมมือไทย-UAE
เพื่อขยายช่องทางการจัดหางาน
ที่ถูกกฎหมาย และสนับสนุน
การจับคู่ความต้องการแรงงาน
(Job Matching)

3

พัฒนาระบบติดตามสถานการณ์
เศรษฐกิจและภูมิรัฐศาสตร์
พร้อมเสริมกลไกคุ้มครอง
แรงงานไทยในต่างประเทศ

การเจรจาความตกลงหุ้นส่วนทางเศรษฐกิจที่ครอบคลุมระหว่างไทย - สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์: ผลกระทบต่อเศรษฐกิจและแรงงานไทย

The Thailand - United Arab Emirates Comprehensive Economic Partnership Agreement: Impacts on Thailand's Economy and Labor

บทนำ

ภายใต้บริบทเศรษฐกิจโลกที่กำลังเผชิญความเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ทั้งจากความผันผวนทางเศรษฐกิจ ความขัดแย้งทางภูมิรัฐศาสตร์ การแข่งขันด้านเทคโนโลยี และแนวโน้มการกีดกันทางการค้าที่เพิ่มขึ้น หลายประเทศจึงเร่งปรับยุทธศาสตร์ทางเศรษฐกิจและการค้าเพื่อกระจายความเสี่ยงจากการพึ่งพาตลาดดั้งเดิมในสหรัฐอเมริกาและสหภาพยุโรปไปสู่ตลาดใหม่ที่มีศักยภาพทางเศรษฐกิจสูงขึ้น โดยเฉพาะภูมิภาคตะวันออกกลาง ซึ่งกำลังมีบทบาทสำคัญในฐานะศูนย์กลางด้านพลังงาน การเงิน การลงทุน และโลจิสติกส์ของโลก การเปลี่ยนผ่านดังกล่าวสะท้อนให้เห็นถึงแนวโน้มของเศรษฐกิจโลกที่กำลังก้าวเข้าสู่ยุคของการเชื่อมโยงทางเศรษฐกิจแบบพหุขั้ว (Multipolar World)¹ ซึ่งประเทศกำลังพัฒนาและประเทศเศรษฐกิจเกิดใหม่มีบทบาทเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง

ภายใต้บริบทดังกล่าว สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ (United Arab Emirates: UAE) ถือเป็นหนึ่งในประเทศคู่ค้าสำคัญของไทยในภูมิภาคตะวันออกกลาง และมีบทบาทสำคัญในการเป็นศูนย์กลางการค้า การธนาคารและการคมนาคมในตะวันออกกลาง รวมถึงเป็นแหล่งขนถ่ายและส่งต่อสินค้าไปยังประเทศอื่น ๆ ทั้งในและนอกภูมิภาค เช่น อิหร่าน แอฟริกา เอเชียกลาง และยุโรป (กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ, 2568) ทำให้ UAE มีความสำคัญเชิงยุทธศาสตร์ต่อการขยายตลาดสินค้าและบริการของไทย ขณะที่ไทยมีศักยภาพด้านสินค้าเกษตร อาหารฮาลาล อัญมณีและเครื่องประดับ ตลอดจนภาคบริการด้านสุขภาพและการท่องเที่ยว ซึ่งสามารถตอบสนองต่อความต้องการของตลาด UAE ที่มีกำลังซื้อสูงและมีแนวโน้มขยายตัวอย่างต่อเนื่อง (กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ, 2569) อย่างไรก็ตาม การเปิดเสรีทางการค้าภายใต้ความตกลงหุ้นส่วนทางเศรษฐกิจที่ครอบคลุมระหว่างไทย - UAE (Comprehensive Economic Partnership Agreement: CEPA) ไม่ได้ส่งผลต่อภาคเศรษฐกิจเท่านั้น แต่ยังมีผลโดยตรงต่อโครงสร้างตลาดแรงงานไทย ทั้งในด้านโอกาสและความท้าทาย จากการขยายตัวของการค้าและการลงทุนที่อาจก่อให้เกิดความต้องการแรงงานเพิ่มขึ้นในภาคส่วนเศรษฐกิจต่าง ๆ ขณะเดียวกัน การแข่งขันที่สูงขึ้นและมาตรฐานทางการค้าใหม่ ๆ เช่น มาตรฐานฮาลาล มาตรฐานสิ่งแวดล้อม และมาตรฐานแรงงานระหว่างประเทศ อาจสร้างแรงกดดันให้ผู้ประกอบการและแรงงานไทยต้องเร่งปรับตัวเพื่อรักษาความสามารถในการแข่งขันในตลาดโลก

รายงานฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์ผลกระทบของการเจรจา CEPA ไทย - UAE ในบริบทเศรษฐกิจโลกที่กำลังเปลี่ยนแปลง โดยมุ่งเน้นการชี้ให้เห็นทั้งโอกาสและความท้าทายที่แรงงานไทยจะเผชิญจากการเปิดเสรีสินค้าและบริการ นอกจากนี้ รายงานยังมุ่งเสนอแนวทางเชิงนโยบายเพื่อยกระดับทักษะและมาตรฐานแรงงานไทยให้สอดคล้องกับข้อผูกพันระหว่างประเทศและความต้องการของตลาดใหม่ในตะวันออกกลาง เพื่อให้ไทยสามารถใช้ประโยชน์จากการเจรจาครั้งนี้ได้อย่างเต็มที่และยั่งยืน

¹ เศรษฐกิจแบบพหุขั้ว (Multipolar World) คือ การที่ประเทศกำลังพัฒนาและประเทศเศรษฐกิจเกิดใหม่ เช่น กลุ่ม BRICS ฯลฯ มีบทบาทในเวทีระหว่างประเทศมากขึ้น อาทิ การกำหนดทิศทางนโยบายเศรษฐกิจระหว่างประเทศ การลดการพึ่งพาเงินดอลลาร์สหรัฐในการชำระเงิน เป็นต้น <https://thaipublica.org/2024/06/scb-eic-opportunities-for-thai-industry-when-world-decoupling/>

1. ความเป็นมาและสถานะการเจรจา CEPA ไทย – สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์

การจัดทำความตกลงการค้าเสรีระหว่างไทยและสหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ (UAE) เกิดขึ้นจากความพยายามของทั้งสองประเทศในการขยายความร่วมมือทางเศรษฐกิจท่ามกลางการเปลี่ยนแปลงของเศรษฐกิจโลก และการแข่งขันทางการค้าที่รุนแรงขึ้น โดยไทยมีเป้าหมายสำคัญในการกระจายตลาดส่งออกไปยังภูมิภาคตะวันออกกลาง ซึ่งเป็นตลาดที่มีกำลังซื้อสูงและมีศักยภาพในการเติบโตทางเศรษฐกิจ ขณะที่ UAE ต้องการเสริมบทบาทของตนเองในฐานะศูนย์กลางการค้าและการลงทุนระดับภูมิภาค รวมถึงขยายความเชื่อมโยงทางเศรษฐกิจกับภูมิภาคอาเซียนผ่านประเทศไทย ความร่วมมือดังกล่าวจึงนำไปสู่การหารือและการประกาศเจตนารมณ์ร่วมกันในการผลักดันความตกลงหุ้นส่วนทางเศรษฐกิจระหว่างสองประเทศ (Pattanan Eknipitpong, 2568) ปัจจุบัน UAE มีการจัดทำความตกลงหุ้นส่วนทางเศรษฐกิจที่ครอบคลุม (CEPA) ในรูปแบบทวิภาคีกับหลายประเทศ โดยมีความตกลงฯ ที่ได้ข้อสรุปแล้วจำนวน 14 ฉบับ และอยู่ระหว่างการเจรจา เช่น ฟิลิปปินส์ ปากีสถาน และญี่ปุ่น ซึ่งไทยเป็นหนึ่งในประเทศที่ UAE อยู่ระหว่างการเจรจาด้วยเช่นกัน (กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ, 2568)

ไทยและ UAE เริ่มการเจรจา CEPA อย่างเป็นทางการในปี 2566 โดยครอบคลุมทั้งด้านการค้าสินค้า การค้าบริการ การลงทุน และความร่วมมือทางเศรษฐกิจสาขาต่าง ๆ ความตกลงดังกล่าวมีลักษณะใกล้เคียงกับกรอบ CEPA ที่ UAE ใช้กับประเทศคู่ค้าหลายแห่ง ซึ่งมุ่งเน้นการลดอุปสรรคทางการค้าและส่งเสริมการลงทุนควบคู่กันไป การจัดทำความตกลงฉบับนี้ถือเป็นความตกลงการค้าเสรีฉบับแรกของไทยกับประเทศในภูมิภาคตะวันออกกลาง และกลุ่มประเทศสมาชิกคณะมนตรีความร่วมมือรัฐอ่าวอาหรับ (Gulf Cooperation Council: GCC)² และมีความสำคัญเชิงยุทธศาสตร์ต่อการขยายตลาดใหม่ของไทยในระยะยาว (กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ, 2566)

ปัจจุบันทั้งสองฝ่ายมีการประชุมเจรจา แล้ว 4 ครั้ง โดยการประชุมล่าสุดครั้งที่ 4 จัดขึ้นเมื่อวันที่ 26 - 28 กันยายน 2566 ณ กรุงเทพมหานคร ในการประชุมเจรจา โดยทั้งสองฝ่ายสามารถสรุปผลการเจรจา CEPA ได้เกือบหมดแล้ว เหลือเพียงบางประเด็นซึ่งไทยกำลังอยู่ระหว่างหารือกับ UAE ทั้งนี้ทั้งสองฝ่ายจะหารือกันต่อไป เพื่อหาข้อสรุปที่ทั้งสองฝ่ายจะได้ประโยชน์ร่วมกัน (กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ, 2569)

² กลุ่มประเทศสมาชิก GCC (Gulf Cooperation Council) หรือ คณะมนตรีความร่วมมือรัฐอ่าวอาหรับ เป็นสหภาพที่ประกอบด้วยสมาชิก 6 ประเทศอาหรับในตะวันออกกลาง ได้แก่ ซาอุดีอาระเบีย คูเวต โอมาน สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ กาตาร์ และบาห์เรน ที่ตั้งอยู่ติดกันในอ่าวเปอร์เซีย วัตถุประสงค์หลักของ GCC คือ การประสานงาน บูรณาการ สร้างความเชื่อมโยง และรักษาความเป็นเอกภาพระหว่างประเทศสมาชิก รวมถึงส่งเสริมความร่วมมือระหว่างสมาชิกทั้งในด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคม การศึกษาและวิทยาศาสตร์ ฯลฯ

<https://sameaf.mfa.go.th/th/content/คณะมนตรีความร่วมมือรัฐอ่าวอาหรับ-the-cooperation-c?cate=5d847df915e39c256c004df1>

2. บริบทการค้าระหว่างไทย - สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์

สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ (Uae) เป็นประเทศในภูมิภาคตะวันออกกลางที่มีเศรษฐกิจขนาดใหญ่ จากข้อมูลของศูนย์สถิติและการแข่งขันแห่งชาติ (Federal Competitiveness and Statistics Centre: FCSC) ระบุว่า เศรษฐกิจของ UAE ในปี 2568 ขยายตัวร้อยละ 6.2 เมื่อเทียบกับปีก่อนหน้า ส่งผลให้ผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ (Gross Domestic Product: GDP) มีมูลค่ารวมประมาณ 1.9 ล้านล้านดีแรห์ม หรือราว 517 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ โดยปัจจัยสำคัญที่สนับสนุนการเติบโตดังกล่าวมาจากการขยายตัวของภาคเศรษฐกิจนอกน้ำมัน (non - oil sector) ซึ่งเติบโตถึงร้อยละ 6.8 และมีมูลค่าประมาณ 1.5 ล้านล้านดีแรห์ม ซึ่งในช่วงหลายปีที่ผ่านมา UAE ได้เร่งดำเนินนโยบายกระจายโครงสร้างเศรษฐกิจเพื่อลดการพึ่งพิงรายได้จากภาคน้ำมัน โดยมุ่งส่งเสริมการเติบโตของภาคเศรษฐกิจที่หลากหลาย อาทิ ภาคการเงิน เทคโนโลยี การผลิต การท่องเที่ยว และโลจิสติกส์ ควบคู่ไปกับการดึงดูดการลงทุนจากต่างประเทศและการยกระดับศักยภาพของประเทศให้เป็นศูนย์กลางด้านธุรกิจ นวัตกรรม และการลงทุนระดับโลก (Arab News, 2026)

ความสัมพันธ์ทางการค้าระหว่างประเทศไทยและ UAE มีความสำคัญเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ในช่วงหลายปีที่ผ่านมา สะท้อนจากมูลค่าการค้าระหว่างสองประเทศที่อยู่ในระดับสูง โดยในปี 2568 UAE เป็นคู่ค้าสำคัญอันดับที่ 8 ของไทยในตลาดโลก (รองจากจีน สหรัฐอเมริกา ญี่ปุ่น ไต้หวัน มาเลเซีย เวียดนาม และอินเดีย) มีมูลค่าการค้ารวมกว่า 21,596.74 ล้านดอลลาร์สหรัฐ โดยไทยส่งออกไป UAE มูลค่า 4,499.45 ล้านดอลลาร์สหรัฐ และไทยนำเข้าจาก UAE มูลค่า 17,097.29 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ยิ่งไปกว่านั้น UAE ยังเป็นประเทศคู่ค้าอันดับที่ 1 ในกลุ่มประเทศสมาชิก GCC และตะวันออกกลางอีกด้วย (ตารางที่ 1 - 2) ในส่วนของสินค้าส่งออกสำคัญของไทย เช่น อัญมณีและเครื่องประดับ ยานพาหนะและส่วนประกอบ เครื่องใช้ไฟฟ้า ฯลฯ และสินค้านำเข้าสำคัญ เช่น เงินแท่งและทองคำ น้ำมันดิบ น้ำมันสำเร็จรูป ก๊าซธรรมชาติ ฯลฯ (กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ, 2569) ซึ่งแสดงให้เห็นถึงบทบาทของ UAE ในฐานะตลาดส่งออกที่มีศักยภาพและเป็นแหล่งนำเข้าสินค้าสำคัญของไทยในภูมิภาคดังกล่าว อย่างไรก็ตาม ไทยมีการขาดดุลการค้าอย่างต่อเนื่องกับ UAE (รูปที่ 1 - 2) โดยมีสาเหตุสำคัญมาจากการพึ่งพาการนำเข้าสินค้าพลังงาน โดยเฉพาะ น้ำมันดิบและผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียมที่มีความสำคัญต่อภาคการผลิตไทย และเป็นสินค้านำเข้าหลักจาก UAE ที่มีมูลค่าสูงกว่าสินค้าส่งออกของไทย ในขณะที่ไทยมีบทบาทเป็นผู้ส่งออกสินค้าอุตสาหกรรมและสินค้าอุปโภคบริโภค และใช้ UAE เป็นศูนย์กลางทางการค้าและโลจิสติกส์ในการกระจายสินค้าไปยังกลุ่มประเทศสมาชิก GCC

แม้ว่าการขาดดุลการค้าอาจสะท้อนถึงความไม่สมดุลของมูลค่าการค้า แต่ในอีกด้านหนึ่งก็แสดงให้เห็นถึงความเชื่อมโยงทางเศรษฐกิจและความสัมพันธ์ทางการค้าระหว่างสองประเทศที่มีลักษณะเกื้อหนุนกัน ซึ่งอาจเป็นกลไกสำคัญในการยกระดับความร่วมมือทางเศรษฐกิจของทั้งสองประเทศ ผ่านการขยายโอกาสทางการค้า การดึงดูดการลงทุน และการเชื่อมโยงห่วงโซ่อุปทานระหว่างประเทศ อย่างไรก็ตาม การเปิดเสรีทางเศรษฐกิจภายใต้ CEPA ไทย - UAE ย่อมนำมาซึ่งโอกาสและความท้าทายต่อโครงสร้างเศรษฐกิจและตลาดแรงงานไทย จึงจำเป็นต้องเตรียมความพร้อมเพื่อให้ประเทศไทยสามารถใช้ประโยชน์จากความตกลงได้อย่างเต็มศักยภาพ ควบคู่ไปกับการสร้างการเติบโตทางเศรษฐกิจที่ยั่งยืนในระยะยาว

ตารางที่ 1 ข้อมูลสถิติการค้าระหว่างไทยกับประเทศคู่ค้าสำคัญ ปี 2568

ลำดับ	ประเทศ	มูลค่า: ล้านดอลลาร์สหรัฐ			
		มูลค่าการค้า	ส่งออก	นำเข้า	ดุลการค้า
1	จีน	147,338.53	39,722.88	107,615.64	-67,892.76
2	สหรัฐอเมริกา	93,651.36	72,506.39	21,144.98	51,361.41
3	ญี่ปุ่น	53,204.39	23,549.98	29,654.41	-6,104.42
4	ไต้หวัน	30,842.05	5,325.26	25,516.79	-20,191.53
5	มาเลเซีย	28,294.77	13,430.13	14,864.63	-1,434.50
6	เวียดนาม	23,644.09	12,786.86	10,857.22	1,929.64
7	อินเดีย	21,822.84	15,820.37	6,002.48	9,817.89
8	สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์	21,596.74	4,499.45	17,097.29	-12,597.84
9	สิงคโปร์	19,658.73	12,045.65	7,613.08	4,432.58
10	อินโดนีเซีย	19,520.80	9,336.08	10,184.72	-848.64
11	ออสเตรเลีย	17,364.37	12,041.35	5,323.02	6,718.33
12	ฮ่องกง	16,594.17	11,164.66	5,429.52	5,735.14
13	เกาหลีใต้	15,567.79	5,756.75	9,811.03	-4,054.28
14	สวิตเซอร์แลนด์	14,236.28	7,029.08	7,207.19	-178.11
15	เยอรมนี	11,602.54	5,734.44	5,868.10	-133.66
รวม 15 ประเทศ		534,939.45	250,749.35	284,190.11	-33,440.76

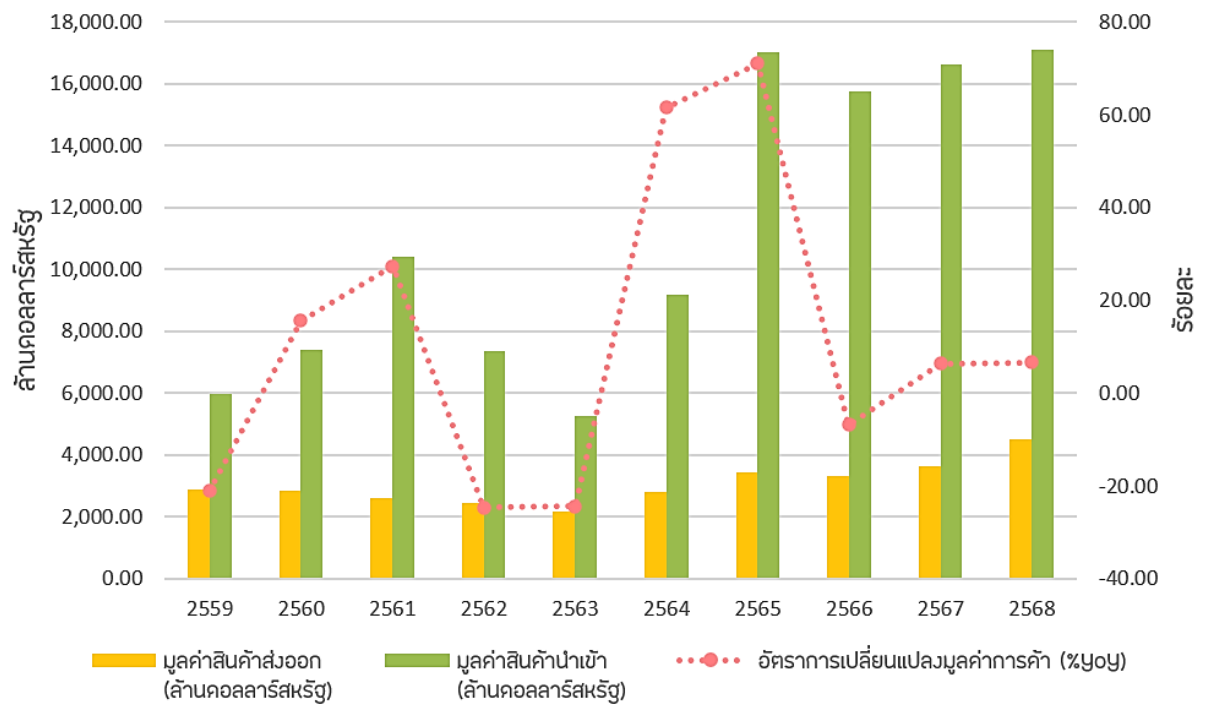
ที่มา: กระทรวงพาณิชย์, 2569

ตารางที่ 2 มูลค่าการค้ารวมของไทยกับกลุ่ม GCC

ลำดับ	ประเทศ	มูลค่า: ล้านดอลลาร์สหรัฐ
1	สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์	21,596.74
2	ซาอุดีอาระเบีย	7,583.73
3	กาตาร์	3,596.68
4	โอมาน	1,564.91
5	คูเวต	947.01
6	บาห์เรน	314.50
รวมทั้งสิ้น		35,603.57

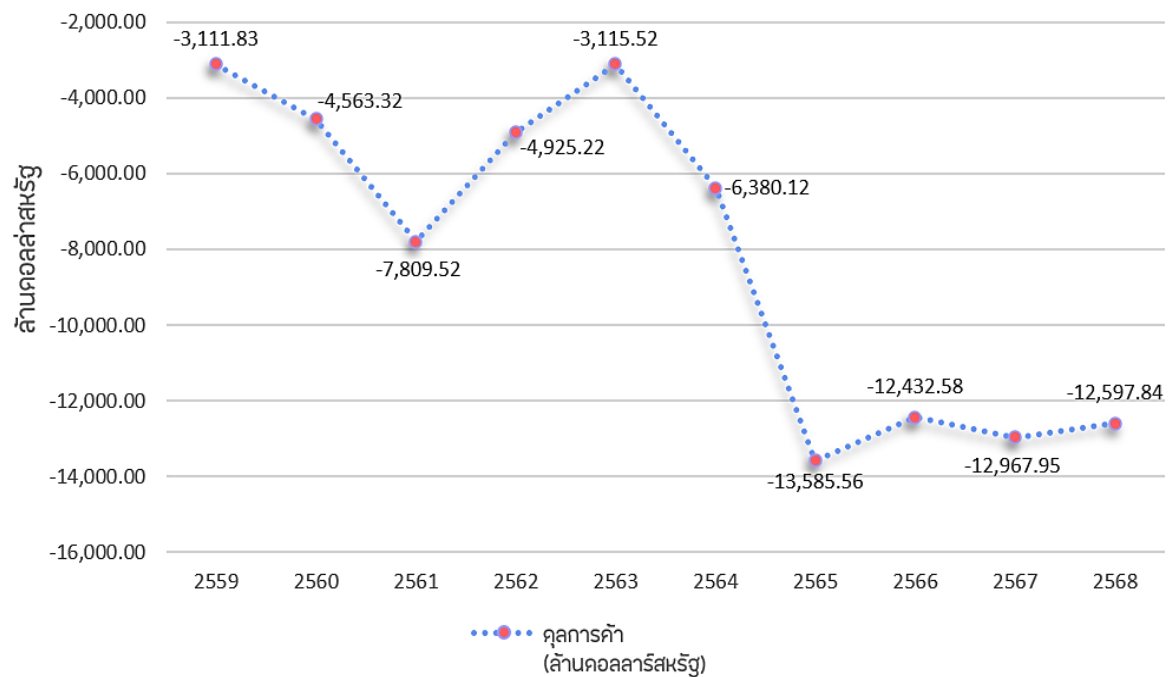
ที่มา: กระทรวงพาณิชย์, 2569

รูปที่ 1 การค้าระหว่างไทย - สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ ระหว่างปี พ.ศ. 2559 - 2568

ที่มา: กระทรวงพาณิชย์, 2569

รูป 2 ดุลการค้าระหว่างไทย - สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ ระหว่างปี พ.ศ. 2559 - 2568

ที่มา: กระทรวงพาณิชย์, 2569

3. ผลกระทบต่อเศรษฐกิจและแรงงานไทยจากการจัดทำ CEPA ไทย – สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์

การเจรจาความตกลงหุ้นส่วนทางเศรษฐกิจที่ครอบคลุมระหว่างไทย - สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ (CEPA) ไม่เพียงส่งผลต่อการค้าและการลงทุนระหว่างสองประเทศเท่านั้น แต่ยังมีนัยสำคัญต่อการเปลี่ยนแปลงของตลาดแรงงานไทย ทั้งในด้านโอกาสในการจ้างงาน การพัฒนาทักษะแรงงาน และความสามารถในการแข่งขันในตลาดแรงงานระหว่างประเทศ ส่งผลให้แรงงานไทยต้องเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับโอกาสและความท้าทายที่อาจเกิดขึ้นในหลายมิติ ดังนี้

3.1 โอกาสด้านการจ้างงานและการพัฒนาทักษะแรงงานไทย

การจัดทำ CEPA ไทย - UAE อาจเป็นหนึ่งในปัจจัยสนับสนุนให้ภาคการส่งออกของไทยสามารถเข้าถึงตลาดตะวันออกกลางได้มากขึ้น โดยเฉพาะในกลุ่มสินค้าที่ไทยมีศักยภาพและสอดคล้องกับรูปแบบการบริโภคของตลาดตะวันออกกลาง เช่น สินค้าเกษตรและอาหารแปรรูป อาหารฮาลาล ฯลฯ เนื่องจาก UAE มีสภาพภูมิอากาศและภูมิประเทศที่ไม่เอื้ออำนวยต่อการทำการเกษตร ส่งผลให้ต้องพึ่งพาการนำเข้าสินค้าอาหารจากต่างประเทศเป็นหลัก และส่งออกต่อไปยังประเทศเพื่อนบ้านในภูมิภาคตะวันออกกลาง และประเทศกลุ่มแอฟริกา (กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ, 2566) นอกจากนี้ การลดอุปสรรคทางการค้าและการอำนวยความสะดวกด้านศุลกากรภายใต้ความตกลงดังกล่าว อาจช่วยให้ผู้ประกอบการไทยสามารถเข้าถึงตลาด UAE และใช้ UAE เป็นศูนย์กลางในการกระจายสินค้าไปยังกลุ่มประเทศสมาชิก GCC และประเทศในภูมิภาคใกล้เคียงได้มากขึ้น เนื่องจาก UAE ตั้งอยู่ในทำเลยุทธศาสตร์ และมีโครงสร้างพื้นฐานด้านโลจิสติกส์ที่ทันสมัยทั้งทางบก เรือ และอากาศที่เชื่อมต่อทั่วโลก (กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ, 2567) การขยายตัวของภาคการส่งออกในลักษณะดังกล่าวย่อมส่งผลต่อความต้องการแรงงานในภาคการผลิต การแปรรูปอาหาร ตลอดจนการขนส่งและโลจิสติกส์ ซึ่งอาจนำไปสู่โอกาสการจ้างงานที่เพิ่มขึ้นในห่วงโซ่อุปทานของอุตสาหกรรมส่งออกไทย

นอกจากจะมีผลต่อปริมาณการจ้างงานแล้ว การเปิดเสรีทางเศรษฐกิจยังอาจส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงเชิงคุณภาพของแรงงานไทย เนื่องจากผู้ประกอบการที่ต้องการรักษาและเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันในตลาด UAE จำเป็นต้องยกระดับมาตรฐานสินค้าและกระบวนการผลิตให้สอดคล้องกับข้อกำหนดของตลาดปลายทาง เช่น มาตรฐานฮาลาล มาตรฐานด้านความปลอดภัยอาหาร ฯลฯ ส่งผลให้ความต้องการแรงงานที่มีทักษะด้านการควบคุมคุณภาพ การตรวจสอบมาตรฐาน การบริหารจัดการห่วงโซ่อุปทาน การตลาดระหว่างประเทศ และการใช้เทคโนโลยีในการผลิตอาจมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น ขณะเดียวกันแรงงานที่มีทักษะด้านภาษาอังกฤษ ภาษาอาหรับ และความเข้าใจวัฒนธรรมของประเทศในตะวันออกกลาง ก็อาจได้รับประโยชน์จากโอกาสทางธุรกิจที่ขยายตัวมากขึ้นภายใต้ความตกลงดังกล่าว

นอกจากนี้ การจัดทำ CEPA ไทย - UAE อาจช่วยสร้างโอกาสในการเคลื่อนย้ายแรงงานทักษะและผู้เชี่ยวชาญของไทยเข้าสู่ตลาด UAE มากขึ้นในระยะยาว โดยเฉพาะในสาขาที่ UAE กำลังให้ความสำคัญภายใต้การปฏิรูปโครงสร้างเศรษฐกิจใหม่ ซึ่งมุ่งลดการพึ่งพารายได้จากภาคน้ำมันและส่งเสริมการเติบโตของอุตสาหกรรมใหม่ที่มีมูลค่าเพิ่มสูง (Global Financial Gateway) เช่น โลจิสติกส์ เทคโนโลยีดิจิทัล การท่องเที่ยว และการบริการด้านสุขภาพ (กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ, 2569) อย่างไรก็ตาม การได้รับประโยชน์จากโอกาสดังกล่าวขึ้นอยู่กับความพร้อมของแรงงานไทยในการพัฒนาทักษะให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานระหว่างประเทศ รวมถึงการได้รับการรับรองมาตรฐานวิชาชีพที่เป็นที่ยอมรับในระดับสากล ดังนั้น การพัฒนาทักษะแรงงาน (Up - skill) และการยกระดับทักษะใหม่ (Re - skill) จึงเป็นปัจจัยสำคัญที่จะช่วยให้แรงงานไทยสามารถใช้ประโยชน์จากโอกาสทางเศรษฐกิจที่เกิดขึ้นจาก CEPA ไทย - UAE ได้อย่างเต็มศักยภาพ และเพิ่มความสามารถในการแข่งขันของกำลังแรงงานไทยในระยะยาว

3.2 ความท้าทายและความเสี่ยงต่อแรงงานไทย

แม้ว่าการจัดทำ CEPA ไทย – UAE จะเปิดโอกาสทางเศรษฐกิจและการจ้างงานในหลายสาขาอาชีพ แต่การที่แรงงานไทยจะสามารถได้รับประโยชน์จากความตกลงดังกล่าวอย่างเต็มที่ ยังคงขึ้นอยู่กับศักยภาพในการพัฒนาทักษะและการปรับตัวให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานที่เปลี่ยนแปลงไป ปัจจุบันภาคธุรกิจทั้งในไทยและต่างประเทศให้ความสำคัญกับแรงงานที่มีทักษะเฉพาะทางมากขึ้น ไม่ว่าจะเป็นทักษะด้านดิจิทัล การใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ การจัดการห่วงโซ่อุปทาน การควบคุมคุณภาพ และความรู้เกี่ยวกับมาตรฐานการผลิตในระดับสากล ส่งผลให้แรงงานที่มีทักษะต่ำหรือแรงงานที่ไม่สามารถพัฒนาทักษะให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของภาคอุตสาหกรรม อาจเผชิญความเสี่ยงในการถูกแทนที่ด้วยเทคโนโลยีหรือสูญเสียโอกาสในการเข้าถึงงานที่มีรายได้สูงกว่า ขณะเดียวกัน องค์การแรงงานระหว่างประเทศ (ILO) ชี้ให้เห็นว่าการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ เทคโนโลยี และรูปแบบการจ้างงานที่เกิดขึ้นทั่วโลก ทำให้การพัฒนาทักษะและการเรียนรู้ตลอดชีวิต (Lifelong Learning) กลายเป็นปัจจัยสำคัญต่อการรักษาความสามารถในการแข่งขันของกำลังแรงงานในอนาคต (ILO, 2026)

นอกจากนี้ แรงงานไทยยังต้องเผชิญการแข่งขันกับแรงงานต่างชาติในตลาดแรงงาน UAE ซึ่งเป็นประเทศที่พึ่งพาแรงงานข้ามชาติในหลายภาคเศรษฐกิจ โดยข้อมูลจากฝ่ายแรงงานประจำสถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงอาบูดาบี ในเดือนมีนาคม 2569 ระบุว่า แรงงานไทยใน UAE มีจำนวน 5,270 คน และยังคงแข่งขันกับแรงงานจากประเทศต่าง ๆ โดยเฉพาะแรงงานจากกลุ่มประเทศเอเชียใต้ในภาคก่อสร้างและภาคเกษตร รวมถึงแรงงานจากฟิลิปปินส์ อินโดนีเซีย และประเทศในทวีปแอฟริกาในภาคบริการ ทั้งนี้ แรงงานจากประเทศคู่แข่งหลายประเทศมีความได้เปรียบด้านทักษะภาษาอังกฤษและสามารถยอมรับระดับค่าจ้างที่ต่ำกว่าได้ในบางอาชีพ ส่งผลให้แรงงานไทยต้องเผชิญแรงกดดันด้านการแข่งขันมากขึ้น ดังนั้น การยกระดับทักษะทางภาษา ทักษะวิชาชีพ และความเข้าใจวัฒนธรรมการทำงานระหว่างประเทศ จึงเป็นปัจจัยสำคัญที่จะช่วยเพิ่มโอกาสในการเข้าถึงตำแหน่งงานที่มีคุณภาพและรักษาความสามารถในการแข่งขันของแรงงานไทยในตลาดแรงงาน UAE

อีกประเด็นหนึ่งที่ต้องให้ความสำคัญ คือ ความไม่แน่นอนของสถานการณ์ภูมิรัฐศาสตร์ในภูมิภาคตะวันออกกลาง ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจ การลงทุน และตลาดแรงงานของ UAE แม้ว่า UAE จะยังคงรักษาเสถียรภาพทางเศรษฐกิจและเป็นศูนย์กลางทางธุรกิจที่สำคัญของภูมิภาค แต่ความขัดแย้งในตะวันออกกลางที่เกิดขึ้นเป็นระยะอาจส่งผลกระทบต่อความเชื่อมั่นของนักลงทุน ต้นทุนด้านพลังงาน และกิจกรรมทางเศรษฐกิจที่เกี่ยวข้อง หากสถานการณ์ดังกล่าวส่งผลกระทบต่อ การขยายตัวทางเศรษฐกิจหรือการลงทุน อาจกระทบต่อความต้องการแรงงานต่างชาติ รวมถึงแรงงานไทยที่ทำงานอยู่ใน UAE หรือมีแผนจะเดินทางไปทำงานในอนาคต ดังนั้น การติดตามสถานการณ์ระหว่างประเทศอย่างใกล้ชิด และการพัฒนาระบบคุ้มครองแรงงานไทยในต่างประเทศ จึงเป็นประเด็นสำคัญที่ภาครัฐควรให้ความสำคัญควบคู่ไปกับการส่งเสริมโอกาสทางเศรษฐกิจที่เกิดขึ้นจาก CEPA ไทย – UAE

ตารางที่ 3 สรุปผลกระทบต่อแรงงานไทยจากการจัดทำ CEPA ไทย – UAE

ประเด็น	โอกาสต่อแรงงานไทย	ความเสี่ยงและความท้าทาย
1. ด้านการจ้างงานในประเทศ	- การขยายตัวของการส่งออกและการลงทุน อาจเพิ่มความต้องการแรงงานในอุตสาหกรรมเกษตรและอาหารแปรรูป อาหารฮาลาล โลจิสติกส์ ฯลฯ - ผู้ประกอบการต้องยกระดับมาตรฐานสินค้าและกระบวนการผลิต ทำให้ความต้องการแรงงานที่มีทักษะด้านการควบคุมคุณภาพ การตรวจสอบมาตรฐาน ฯลฯ อาจมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น	- การจ้างงานอาจกระจุกตัวในบางอุตสาหกรรมและบางพื้นที่ - ความเหลื่อมล้ำด้านรายได้อาจเพิ่มขึ้น
2. ด้านการเคลื่อนย้ายไปทำงานใน UAE	- โอกาสในการเคลื่อนย้ายแรงงานทักษะและผู้เชี่ยวชาญของไทยเข้าสู่ตลาด UAE ในสาขาที่ UAE กำลังให้ความสำคัญ ภายใต้การปฏิรูปโครงสร้างเศรษฐกิจใหม่ เช่น โลจิสติกส์ เทคโนโลยีดิจิทัล การท่องเที่ยว และการบริการด้านสุขภาพ	- แรงงานไทยต้องเผชิญการแข่งขันกับแรงงานต่างชาติในตลาดแรงงาน UAE ที่มีความได้เปรียบด้านทักษะภาษาอังกฤษ และสามารถยอมรับระดับค่าจ้างที่ต่ำกว่าได้ในบางอาชีพ - ความไม่แน่นอนด้านภูมิรัฐศาสตร์ ตะวันออกกลางอาจกระทบการลงทุนและความต้องการแรงงานต่างชาติ รวมถึงแรงงานไทยที่ทำงานอยู่ใน UAE
3. ด้านทักษะและการยกระดับฝีมือแรงงาน	- โอกาสในการส่งเสริมและพัฒนาทักษะแรงงาน (Up - skill/ Re - skill) รวมถึงทักษะทางภาษา เช่น ภาษาอังกฤษ ภาษาอาหรับ ฯลฯ เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันและรองรับความต้องการของตลาดแรงงาน UAE	- การเกิดช่องว่างทักษะ (Skills Gap) ระหว่างศักยภาพของแรงงานไทยกับความต้องการของตลาดแรงงาน UAE ส่งผลให้แรงงานที่ไม่สามารถพัฒนาทักษะให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดดังกล่าว อาจมีข้อจำกัดในการเข้าถึงตำแหน่งงานที่มีคุณภาพและรายได้สูง

หมายเหตุ: เรียบเรียงข้อมูลโดยกองเศรษฐกิจการแรงงาน

4. ข้อเสนอเชิงนโยบาย

จากการวิเคราะห์ข้างต้น จะเห็นได้ว่าการจัดทำ CEPA ไทย – UAE อาจก่อให้เกิดทั้งโอกาสและความท้าทายต่อกำลังแรงงานไทยในหลายมิติ ดังนั้น กระทรวงแรงงานจึงควรมีแนวทางเตรียมความพร้อมและพัฒนา ศักยภาพแรงงานให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานที่เปลี่ยนแปลงไป เพื่อให้สามารถใช้ประโยชน์ จากความตกลงดังกล่าวได้อย่างมีประสิทธิภาพ และรองรับความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นจากการเปลี่ยนแปลง ของสภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจและตลาดแรงงานในอนาคต ดังนี้

4.1 ควรส่งเสริมการพัฒนาทักษะแรงงาน (Up-skill) และการยกระดับทักษะใหม่ (Re-skill) ให้สอดคล้องกับความต้องการของภาคธุรกิจและอุตสาหกรรมที่มีศักยภาพใน UAE เช่น ทักษะด้านภาษา เทคโนโลยีดิจิทัล โลจิสติกส์ ฯลฯ ควบคู่กับการส่งเสริมให้แรงงานได้รับการรับรองมาตรฐานวิชาชีพที่เป็นที่ยอมรับในระดับสากล รวมถึงส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต (Lifelong Learning) เพื่อเพิ่มขีดความสามารถ ในการแข่งขันของแรงงานไทยในตลาดแรงงานระหว่างประเทศ เช่น การส่งเสริมการเรียนรู้ผ่านระบบออนไลน์ การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมระยะสั้นที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน เป็นต้น

4.2 ควรเสริมสร้างความร่วมมือกับหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชนของ UAE เพื่อขยาย ช่องทางการจัดหางานอย่างถูกต้องตามกฎหมาย และสนับสนุนการจับคู่ความต้องการแรงงาน (Job Matching) ในสาขาที่ UAE มีความต้องการสูง เช่น โลจิสติกส์ การท่องเที่ยว การบริการด้านสุขภาพ เทคโนโลยีดิจิทัล ฯลฯ ตลอดจนจัดทำฐานข้อมูลแนวโน้มความต้องการแรงงานและอาชีพเป้าหมาย เพื่อให้แรงงานไทยสามารถเตรียม ความพร้อมได้อย่างเหมาะสม

4.3 ควรพัฒนาระบบติดตามและประเมินผลกระทบจากสถานการณ์เศรษฐกิจและภูมิรัฐศาสตร์ ในตะวันออกกลางอย่างต่อเนื่อง รวมถึงเสริมสร้างกลไกคุ้มครองแรงงานไทยในต่างประเทศ ทั้งด้านข้อมูล ข่าวสาร การให้คำปรึกษา การคุ้มครองสิทธิแรงงาน และการช่วยเหลือในภาวะฉุกเฉิน เพื่อให้แรงงานไทย สามารถทำงานในต่างประเทศได้อย่างมั่นคง ปลอดภัย และลดผลกระทบจากความไม่แน่นอนที่อาจเกิดขึ้น ในอนาคต

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงพาณิชย์. (2569). มูลค่าการค้า การส่งออก-นำเข้า ระหว่างไทยกับประเทศคู่เจรจาและคู่ค้าสำคัญ ของปี 2568 (มกราคม - ธันวาคม). <https://www.dtn.go.th/th/content/category/detail/id/1541/cid/2167/iid/14494>
- กระทรวงพาณิชย์. (2569). รายงานข้อมูลสถิติการค้าระหว่างประเทศของไทย (รายปี) ประเทศคู่ค้าสำคัญ ของไทย ปี 2568 (ม.ค. - ธ.ค.). <https://tradereport.moc.go.th/th/stat/reportyear03>
- กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ. (2566). การค้าไทย - สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์. <https://www.dtn.go.th/en/file/get/file/1.202303302c03ea210a4700ccff35675f214f6409154554.pdf>
- กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ. (2567). ข้อมูลการค้าออนไลน์ข้ามพรมแดนประเทศสหรัฐอาหรับเอมิเรตส์. https://files-website.ditp.go.th/uploads/E_book_UAE_7a92e9ddca.pdf
- กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ. (2568). การค้าไทย - สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์. <https://www.dtn.go.th/th/file/get/file/1.20250408c661f5d08664205a0b25d8738e76f916155249.pdf>
- กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ. (2569). ไทย - UAE กระชับความร่วมมือการค้า มุ่งสรุป FTA เสริมพันธมิตร ความมั่นคงทางอาหาร. <https://www.dtn.go.th/th/content/category/detail/id/22/iid/14584>
- กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ. (2569). ยูเออี : การก้าวกระโดดสู่ศูนย์กลางการเงินโลกและการปฏิรูป โครงสร้างเศรษฐกิจใหม่. <https://www.ditp.go.th/post/n21een3vdz48ixpr5de9wc00>
- กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ. (2569). สรุปสถานะการเจรจา FTA ของไทย. <https://www.dtn.go.th/th/file/get/file/1.20260312e60d00b28589e03ee906f123cd3b5ca2094414.pdf>
- กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ. (2566). สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์เจรจาทำความตกลง CEPA กับไทย. <https://www.ditp.go.th/post/mae0aqp744a0wvea9y4vqdqc>
- กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ. (2569). การค้าระหว่างไทยกับสหรัฐอาหรับเอมิเรตส์. https://files-website.ditp.go.th/uploads/2026_PR_apr_20_26_2779e3b4c5.pdf
- ฝ่ายแรงงานประจำสถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงอาบูดาบี. (2569). รายงานสถานการณ์ด้านแรงงาน ประจำเดือนมีนาคม 2569
- Arab News. (2026). UAE GDP grows 6.2% to \$517bn in 2025 on non-oil expansion. <https://www.arabnews.com/node/2645538/business-economy>
- ILO. (2026). Lifelong learning and skills for the future World of Work Series. <https://lab.ilo.org/world-work-series/lifelong-learning-and-skills-future>
- Pattanan Eknipitpong. (2568). “อาหรับยุคใหม่” มองไกลกว่าขายน้ำมัน UAE รุกตลาดเทคโนโลยีป้องกันประเทศ เลือไทยเป็น “ประตูแรก” สู่ภูมิภาค. <https://www.workpointtoday.com/defense-security-2025-uae-pallivion-782994-2>

